

2023 - جىلى مەملەكەتتىك ەكى ماجىلىسكە نازار

ئىبىلىيە گائوتى ماڭغردى خابار

2023 - جىلى 3. ايدىڭ 7. كۇنى

سەيپىيەنى

چىن شياۋيېڭ، شىە رۇ، سۇن دۇڭشىڭ قاتارلى 6

مۇشە ھەلەمدىك جاڭا ەنەرگىيا كاسىپ سالاسىنىڭ بىيىك تۇرعىسنى يەلەۋ، فىنانس ارقىلى علمىم - تەخنىكادا جاڭقالق اشۇعا قولداۋ كورسەتتۇ، ورتا، شاەن كاسپورنىداردىڭ دامۇئنا اناغۇرلىم جاقسى شارۋ - جاعداي ازىرلەۋ، تۇعر ەكونومىيكاسىنىڭ جوعارى ساپالى دامۇئىن جەبۇ، اۋىل - قىستاق كاسىپ سالاسىنىڭ گۇلدەنۇئىن ىلگەرلەتتۇ، حالقە - تىق شارۋاشلىقنىڭ باسىمىدى مەن ومىرشەڭدىك كۇشىن اناغۇرلىم ساۋلەلەندىرۇ سايقتلار توغىرە - كىندە سوز سويلەدى .

شى جىنپىڭ كوپىشلىكتىڭ سوزىن مۇقيات تىڭداغاننان كىيىن ماڭغىزدى سوز سويلەدى . ول بىلاي دەدى : مەملەكەتتىك ساياىىي كەڭەستىڭ جۇڭگو دەموكراتىيالىق مەملەكەت قۇرۇ قوعامى، ساۋدا - ونەر كاسىپشلىرى سالاسىنداى مۇشەلەرگە امانداسا كەلىپ، كوپىشلىكپىر بىرگە تالقى جۇر - كزىپ، پىكر اۋمىستىرغانما وتە قۇانىشىمىن . ول جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتياسى ورتالىق كومىتەتى اىتنان وسىندا وتىرعان مۇشەلەرگە، سونداي - اق قالىڭ جۇڭگو دەموكراتىيالىق مەملەكەت قۇرۇ قو - عامى، ساۋدا - ونەر كاسىپشلىرى بىرلەستىگى سالا - سىنداى مۇشەلەرگە جانە جالپىلىق مەنەشكىكە جاتپايتىن شارۋاشلىق سالاسىنداى قايراتكەرلەر - گە، قالىڭ ساياىىي كەڭەس مۇشەلەرىنە شىنايى سالەم جولدادى .

شى جىنپىڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى : 2022 - جىل — پارتيا مەن مەملەكەت تارىخىندا - ى توتەنئشە ماڭغىزدى، توتەنئشە شەشۇشى سبىر جىل . حالقارالىق ورتالىڭ اساۋ تولقىنىنا جانە ەل نىشىندەگى كوپتەگەن مەجەدەن اسقان فاكورلار - دىڭ سوققىسىنا سوپ كەلگەن جاعدايدا، جالىي حالقتىڭ نىتتھاقاتاسا كۇرەس جاساۋى، قايسىارلقە - پەن كۇرەسۋى ارقىلى سبىر كەلەلى، ۇزاق بولا - شاققا قىپال جاسايتىن بىرنەئشە سىرى سىتىى سىتەپ، پارتيا مەن مەملەكەت سىتەرئىندە سۇيەلى تابىستارعا قىول جەتكىزدىك . جۇڭگولى كوممۇنىستىك پارتىياسى مەملەكەتتىك 20 - قۇردا - تاين جەسىپەن اشىپ، جاپپاي سوتسىيالىستىك وسىزاماندىانغان مەملەكەت قۇرۇۋدىڭ ايسىندى جو - باسنى جاسادى . سبىر جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس نىندەتى سىياقتى قىيىنشىلىقتار مەن سىن - سايسىتار - دى جەڭىپ، بەيجىڭ قىستى وليپىيادا سپورت جا - رىسنى، قىسقى مۇگەدەكتەر وليپىيادا سپورت جا - رىسنى ۋاعىندا، جاۋسىمسز ، ساتتى وتكىزدىك . سبىر ساقانئۇ - تىزگىندەۋ ساياساتىنىق شارالارىن بىكەمدى ساپالالىندىرىپ ، رەتتەپ ، سبىر شاما قىسقا ۋاقت نىشىندە نىندەتتىەن ساقانئۇ - تىزگىندەۋدىڭ

خالقتىق شارۋاشلىقنى اقاۋسىز

ورنىقتى بۇرىلىس جاساۋىن جۇزەگە اسىرىپ، جاڭا نىپتىنى ايدارشا ۇيرۇسىننان سۋلۇ مولىشەرى دۇنيە جۇزىندەگى ەڭ تومەنگى دەڭگەيدى ساقانپ، نىندەتتىن ساقانئۇ - تىزگىندەۋدىڭ كەلە - لى شەشۇشى جەڭسىنە قول جەتكىزدىك . سبىر جاڭا دامۇ ۇستانىمىن تولق، دالەسە - مال، جاپپاي دايەكتىلەندىرىپ، جاڭا دامۇ ارناسىن كۇش سالا ورناتىپ، جوعارى ساپالى دامۇدى ىل - گەرلەتتىپ، دۇنيە جۇزىندەگى اقشانىڭ قۇنىسىز - دانۋى 40 نەشە جىلدان بەرگى ەڭ جوعارى دەڭ - گەيگە جەتكەن جاعدايدا، ەلەمىزدىڭ زات باعاسى - نىڭ جالىي دەڭگەيى ورنىقتىلىقى ساقانپ، تۇناس جىلدا ەكونومىكانىڭ ارتۋى 3% بولپ، دۇنيە جۇزىندەگى نەگىزگى ەكونومىكالىق تۇلعالاردىڭ نىشىندە وتە جوعارى بولدى . بۇل تابىستارعا قول جەتكىزۇ، شىنىندا، سۇڭاي مەمس .

شى جىنپىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى : پارتيا 19 - قۇرىلتايىنان بەرگى 5 جىل اسا وزگە - شە سارى ايرىقسا 5 جىل بولدى . ەلەمىز دامۇنىڭ سىرتقى ورتاسىندا شۇەل وىزگەرىس بولدى، ايفىنىسىز ، مەجەلەۋ قىن فاكورلار كورنەكتى كو - بەيدى، اسىرەسە، ەمەرىكا باستانعا باتىس ەلدە - رى ەلەمىزدى جان - جاقىتى شاۋجايلاپ، قورشاپ، قىسىم سۇسرىپ، ەلەمىزدىڭ دامۇئنا بۇرىن بولپ كورمەگەن قاتالڭ سىن - سايسى اكەلدى . سونىمەن بىرگە ەل نىشىندە ەد جاڭا تىپتى ايدارشا ۇيرۇس نىندەتتىڭ قايتالانۇى جانە ەكونومىكانىڭ باسەڭجەۋ قىسىمىنىڭ ارتۋى سىياقتى كوپتەگەن قىيىنشىلىقتارعا سوپ كەلدىك . سبىر ورنىقتىلىق بارىسىندا ىلگەرلەش سىندى قىزمەت نەگىزگى ارناسىنان جازباي، قىيىندىقتان تايسالماي ەلعا ۇمتىلىپ، ساليھاتلىقپەن توتەپ بەرىپ، بۇرىستىققا يلانبادىق، قىسىمنان چاقىنابا - دىق، قىيىنشىلىقتان تايساقتامادىق، شىكى سۇندى - رىستىڭ جالىي سۇنم قۇنى جىلىنا ورتا سەسپەين 2%. 5 ارتىپ، كەدەيلىكتەن ارىلنۇدان قامال اۋۇ شايقاسىنىڭ جەڭسىنە ەەر كەزىندە قول جەتكە - زىپ، جاپپاي دوڭكەلەڭ داۋلەتلىق قوعام ورنان - تىپ، سبىرىنى 100 جىلدىق كۇرەس نىسسانى جۇزەگە اسىرىپ، پارتيا مەن مەملەكەت سىتەرئىند - ەدە كۇللى دۇنيەنىڭ نازارىن اۋدارغان كەلەلى تا - بستارعا قول جەتكىزۋدى ىلگەرلەتتەپ، ەلەمىز - دىڭ جاپپاي سوتسىيالىستىك وسىزاماندىانغان مەملە - كەت قۇرۇ جاڭا جورەمنا قادام تاستاۋىن ىلگەرلەت - تىك . 5 جىلدان بەرگى تابىستار — بۇكىل پارتيا - نىڭ، بۇكىل ەل حالقىنىڭ نىتتھاقاتاسا كۇرەس جۇر - گىزۋنىڭ ناتىجەسى، وعان قالىڭ ساياىىي كەڭەس مۇشەلەرىنىڭ قوسقان ۇلەسى دە شوەر لانغان .

شى جىنپىڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى : حالقارالىق جانە ەل سشى ورتاسىندا تۇلغان تەرەڭ دە كۇردەلى وزگەرىستەر اىدىندا، سوز جوق،

بايسالىدى دا سابىرلى بولسپ، تاباندىلىقتى ساقانپ، ورنىقتىلىق بارىسىندا ىلگەرلەپ، بەلسە - نە سىكەرلىك كورسەتەپ، جۇدىرىقتاي جۇمىلىپ، كۇرەس جۇرگىزۇگە باتىل بولۇ كەرەك . بايسالا - دى دا سابىرلى بولۇ، تاباندىلىقتى ساقناۋ، اتاپ ايتقاندا، حالقارالىق جاعدايداى تەرەڭ وزگەرىس - تەردى بايىپتىلىقپەن باقلاپ، سۇرلى حاۋىپ - قا - تەرلەر مەن سىن - سايسىتارعا بايسالىدىلىقپەن توتەپ بەرىپ سارى وزگەرىستى دۇرس تانىپ، وزگەرىسكە علمىي توتەپ بەرىپ، وزگەرىسكە ىرىقتىلىقپەن ۇمتىلىپ، سىترانەگىيەمەن تاكىيكائى ەەر كەزىندە ساپالالىندىرۇ، رەتتەسۇ سارى سىترانە - گىيالىق تۇراقتىلىقتى ساقانپ، ەلغان بەتتەن قايتپاي، سۇرلى حاۋىپ - قاتىرادەن قورقپاي، بەلگىلەنگەن سىترانەگىيالىق نىسانغا قاراى تاباندد - لمقپەن ەلعا باسۇ كەرەك . ورنىقتىلىق بارىسىندا ىل - گەرلەشۇ، بەلسەنە سىكەرلىك كورسەتۇ دەگەنەمىز ۇلكەن بەتالىس ورنىقتى بولۇ، باەمت - ساياسات ورنىقتى بولۇ، سىترانەگىيالىق ورنالاستىرۇ ورنىقتى بولۇ، نەگىزدى ساقناۋ، شەبىتى ورنىقتىرۇ نەگىزئىدە بەلسەنە ەلعا باسۇ، كىدىرىمەۋ، تەزەدەتۇگە بولسا تەزدەتۇ، ەڭ جاقسى ناتىجەگە قول جەتد - كىزۇگە تاپىنبۇ دەگەندىك . جۇدىرىقتاي جۇمىلىپ، كۇرەس جۇرگىزۇگە باتىل بولۇ كەرەك . كۇش نىتتھاقاتان كەلەدى . سوغى جىلداردان بەرى، سبىر سوپ كەلىپ وتىرعان سۇرلى حاۋىپ - قا - تەرلەر مەن سىن - سايسىتار ىرىكس - تىرىكس كەلدى، ۇلكەن شايقاستار بىرىنەن سوڭ سبىرى جالعاتى، ارابىر شايقاستا تۇگەلدەي جالىي حالقە - تىڭ نىتتھاقاتاسا كۇرەس جۇرگىزۋنىڭ، قايسىارلقە - پەن شايقاس جاساۋنىڭ ارقاسىندا اتويلدىق . ال - داعى سبىر مەزگىلدە سبىر سوپ كەلەتتىن حاۋىپ - قاتەر مەن سىن - سايسىتار تەك بارغان ساين كوپەيىپ، بارغان ساين قاايا تۇسەدى . تەك بۇكىل حالق ويدى سبىر اراعا شوەرلاندندىرىپ، كۇشى سبىر اراعا جۇمساپ، قىين - قىستاۋدا بىلەك بىرىكتىرىپ، ەل بىرلىكىنەن قامال تۇرغىزىپ، باتىلدىقە - پەن كۇرەس جۇرگىزگەندە، شەبەرلىكپەن كۇرەس جۇرگىزگەندە عانا، تىڭ دا اناغۇرلىم زور جەڭسىتەرگە ۇزدىكسىز قول جەتكىزۇگە بولادى .

شى جىنپىڭ مىنالاردى اتاپ كورسەتتى : جا - لىقتىق شارۋاشلىق — پارتيامىزدىڭ ۇزاق ۋاقىت بىيلىك جۇرگىزىپ، بۇكىل ەل حالقنى نىتتھاقاتاستە - رىپ جانە باستاپ، ”قوس 100 جىلدىق“ كۇرەس نىساناسى مەن جۇڭخۇا ۋلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇى سىندى جۇڭگو ارمانىن جۇزەگە اسىرۇداعى ماڭغ - دى كۇش . سبىر حالقتىق كاسپورنىدار مەن جا - لىقتىق كاسپىكەرلەردى باستان - ايباق سوز ادامە - مز دەپ ساناپ، حالقتىق كاسپورنىدار قىيىنشە - لىققا ۇشراغان شاقتا قولداۋ كورسەتەپ، حالقتىق كاسپورنىدار داعدارعان شاقتا جەتەكتەشلىك سۇنسىس قويدى .

”فىنانىستىڭ ەكونومىكانىڭ دامۇنداعىى شەشۇشى رولىن ساۋلەلەندىرۇ، فىنانس حاۋىپ - قاتەرئىنەن ساقانئۇ، بۇل ەكى ماسەلە دە كەزەكتە وتە كورنەكتى بولپ وتىر“ . باس شۇجى شى جىنپىڭ كەتتۇدەن الاڭدمايىمىن . باس شۇجى شى جىنپىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى : جاڭمادان گۇلدەنگەن كاسسىپ سالاسىن، سوز جوق، ويداعىداي سبىر تۇناس جوسپارلاپ، بازارى قانشالىقتى ۇلكەن، حاۋىپ - قاتەرى قاي جەردە مەكەننى انىق سبىلۇ كەرەك، جول بويى بوگەۋ بەرمەي، جالغىز سوزى تە - رەڭگە بويىلاپ، ەڭ سوگىندا باساقالارعا سىمرىن الدىرىپ، ويسىراي جەسبىلۇدەن ساقانئۇ كەرەك .

باس شۇجى نازارىن جىينعا قاتىناسقان ورتا - لىقتاعى جانە مەملەكەت وركاندارىنداى باشىى جولدامىتارعا بۇرىپ، شىكەرلىيە بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى : مەملەكەتتىڭ كاسسىپ سالاسى ساياساتى، تى، سوز جوق، ورنىقتى دا بايىپتى بولۇى كەرەك، كاسىپ سالامى ساياساتىن جاساۋدا، كاسىپ سالاسىنىڭ دامۇئىن ىلگەرلەتۇدە تۇگە - دەي ورنىقتى دا بايىپتى بولۇ كەرەك . سبىزدىڭ جاڭا ەنەرگىيا كاسىپ سالامىزدىڭ ورايدى مقىتى يگەرىپ، ۇتىمدى ساتتە وركە ۇمتىلۇ مەن بىرگە، دامۇ مەن حاۋپسىزدىكتىڭ قاتىناسىن دا ويداعە - داي سبىر تۇناس جوسپارلاۋىن سۇمتەتەمىن . شى جىنپىڭنىڭ ەكونومىكا پەدەياسىندا جۇڭگو ەكونومىكاسىنىڭ جوعارى ساپالى دامۇئىن ىلگەرلەتتۇ تەرەڭ دىيالەكتىكالىق ويى قاتىلغان . جۇڭگو دەموكراتىيالىق مەملەكەت قۇرۇ قو - عامى ورتالىق كومىتەتنىڭ ورنىباسار سىتوراغاسى، مۇشە شىبە دۇڭ سوزىندە فىنانسنىڭ علمىم - تەخنىكادا جاڭقالق اشۇعا قولداۋ كورسەتۇندەگى ”ەڭ ەلەاشقى سبىر كىلومەتىرن“ جانە ”ەڭ سوغى سبىر كىلومەتىرن“ تۇتاستىرۇ جونىىندە

تەنتىك . حالقتىق كاسپورنىداردىڭ دامۇ ورتاسىن ساپالالىندىرىپ، حالقتىق كاسپورنىداردىڭ بازار باسەكەسىنە سۇدىل قاتىناسۇننا تۇساۋ بولاتىن تۇ - زمىدىك كەدەرگىلەردى الاستاپ، حالقتىق كاسسە - پورنىداردىڭ مال - مۇلىك ۇقىعى مەن كاسپورنىد - شىلاردىڭ ۇقىق - مۇدەسسەن زالك بويىنشا قورعاپ، مەملەكەت مەنشىڭىندەگى كاسپورنىدار - عا، حالقتىق كاسپورنىدارعا تەڭ ماملە جاساۋ تالابىن سۇزىم جانە زالك جاعىنانا تياناقتاندىرىپ، حالقتىق شارۋاشلىق پەن حالقتىق كاسپورنىدار - دىڭ دامىپ زوروايۇننا دەم بەرىپ جانە قولداۋ كورسەتەپ، بازار مەجەسىن جانە سەنىمىن سەرپىلنۇ كەرەك . حالقتىق كاسپورنىداردىڭ جۇ - مىستاناۋدى ورنىقتىرۇ، كىرىستى ارتتىرۇدى جەبۇ - بارىسىنداى ماڭغىزدى رولىن بەلسەنە ساۋلەلەندد - رىپ، اناغۇرلىم سۇنىمىدى شارالار قولدانىىپ، ورتا، شاەن، سۇناق كاسپورنىداردىڭ جانە جەكە ساۋدا - ونەر كاسپىشلىرىدىڭ دامۇئىن قولداۋ، تۇعر كاسپورنىدارنىڭ جۇمىس ورنىدارىن جاراتۇ، تۇتۇنىۋدى كەڭەيتۇ، حالقارالىق باسەكە بارىسىندا سوز ونەرىن ايتكىلەۋىنە قولداۋ كورسەتۇ كەرەك . ەتەنە، كىرىشكىسز ۇكىمەت - ساۋدا قاتد - ماسىن ورناتاۋدى ناقتى تياناقتاندىرىپ، حالقتىق كاسپورنىدار مەن حالقتىق كاسپىكەرلەردى ۋا - يىمەنن ارلىتىپ، قىيىنشىلىغن شەشەپ، ولاردىڭ بەل شەشە سىس تىندىرىپ، شىرقاقتىلپەن شەپكە اتانىپ، بار نىتتا - پەيىلەمەن دامۇئىنا مۇمكىندىك جاساۋ كەرەك . پەدەيالىق - ساياىىي جەتەكشىلىكتى كۇشىيتەپ، حالقتىق كاسپورنىدار مەن حالقتىق كاسپىكەرلەردى پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ ”ەكدەن تىپتەي دە اۋىقتىماۋ، “ەكى اقاۋسىزدىق“ جونىىندەگى باەمت - ساياساتتارنى دۇرس تۇ - سىئۇگە جەتەكتەپ، قام - قايبعدان ارلىتىپ، قىد - سىمەنن ارلىتىپ، باتىلدىقپەن دامتۇ كەرەك .

شى جىنپىڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى : جوعارى ساپالى دامۇ حالقتىق شارۋاشلىقتىڭ دامۇئنا اناغۇرلىم جوعارى تالاپ قويدى . حالقە - تىق كاسپورنىدار جالڭا دامۇ ۇستانىمىن امالياتنا ايگىلەپ، حالقتىق شارۋاشلىقتىڭ دامۇنىندا ورنىن تەپكەن جەتەرسىزدىكتەر مەن سوپ كەلگەن سىن - سايسىتاردى تەرەڭ يگەرىپ، دامۇ تاسلىنە بۇرىلىس جاساپ، كاسىپ سالاسى قۇرىلمىەن رەتتەپ، ارتۇدىڭ قوزعاۋشى كۇشىن جالڭالاپ، نەگىزگى كاسپىكە تاباندى بولپ، كاسپىتى كۇ - شەيتەپ، جوعارى ساپالى دامۇ جولىمەن سانالى تۇردە سۇرۇدى كەرەك . قابىلەتتى، شارۋ - جاە - دايى بار حالقتىق كاسپورنىدار ەدەرىس جالڭالىق اشۇدى كۇشەيتەپ، علمى - تەخنىكادا سوز كۇشىنە سۇيەنۇدى، سوزنى اۋەتتەندىرۇدى ىلگەرلەتتۇ جانە علمى - تەخنىكا جەتەستىكتەرىن كادەگە جاراتۇ بارىسىندا اناغۇرلىم زور رول اتقارۇى

خالقتىق شارۋاشلىقنى داموۋعا، جوعارى ساپالى داموۋعا دۇرس جەتەكتەۋ كەرەك

كەرەك . حالقتىق كاىپاتىلدىڭ قارجى قوسۇ ەمىر - شەڭدىك كۇشىن قاۋلىنىپ، اناغۇرلىم كوپ حالقە - تىق كاىپاتىلدى مەملەكەتتىڭ كەلەلى ىنجەنەرلارنىسا، سۇيىندى كاسىپ سالاسى نىزبەگى، قامداۋ نىزبەگى نىسان قۇرىلىستارناتا ات سالىسۇعا شىابتاندىرىپ جانە باۋراپ، جاڭا دامۇ ارناسىن قابىلتاستىرۇعا، جوعارى ساپالى دامۇدى ىلگەرلەتتۇگە اناغۇرلىم زور ۇلەس قوسۇ كەرەك . سۇرلى كاىپاتىلدىڭ اقاۋ - سىز دامۇئىن زالك بويىنشا ارىناعا سۇسىرىپ جانە وعان جەتەكشىلىك ەتەپ، جۇيەلىك فىنانس حاۋىپ - قاتەرئىنەن سۇنىمىدى ساقانەپ جانە ونى جويىپ، سۇرلى مەنشىكتەگى كاسپورنىدارعا سۇدىل باسەكەلە - سەتتىن، باسەكەلەسە دايىستىن ورتا ازىرلەۇ كەرەك .

شى جىنپىڭ مىنالاردى اتاپ كورسەتتى : جۇڭگو ۇلكىسىندەگى وسىزاماندىندرۇ — جالپى حالق بىرگە بايىتىن وسىزاماندىندىرۇ — مەيلى مەملەكەت مەنشىڭىندەگى كاسپورنىدار بولسىن، الەدە حالقتىق كاسپورنىدار بولسىن، بارلىعى دا، سوز جوق، بىرگە بايۇدى جەبەيتىن ماڭغىزدى كۇش، بارلىعى دا بىرگە بايۇدى جەبەيتىن قوعاە - دىق جاۋاپكەرىشلىكتى ارقىلالاۋى كەرەك . حالقە - تىق كاسپىكەرلەر وتباسى - وتان سۇيسپەيشلىگىن كۇشەيتەپ، حالقتى وزەك ەتكەن دامۇ پەدەياسىن سانالى تۇردە امالياتنا ايگىلەپ، الدىمەن بايەاغد - دار سوگىنان بايەاندارعا دەم بەرەتتىن، بىرگە بايۇدى جەبەيتىن جاۋاپكەرىشلىك سەزىم مەن بو - رىشتىلىق سەزىمدى كۇشەيتۇ كەرەك . حالقتىق كاسپورنىدار كاسپورنىنىڭ شىكى بولەگىندە جا - راسىمدى سەڭبەك قارىم - قاتىناسىن بەلسەنە ورنال - تىپ، بارلىق جۇمىشىى - قىزمەتكەرلەردىڭ مۇدەدە ورتاق تۇلعالسىن قۇرۇدى ىلگەرلەتتەپ، كاسپورنىداردىڭ دامۇ جەتەستىكتەرئىنن بارلىق جۇمىشىى - قىزمەتكەرلەردى اناغۇرلىم سۇدىل ىگىلكەتەندىرۇگە مۇمكىندىك جاساۋ كەرەك . جا - لىقتىق كاسپورنىدار مەن حالقتىق كاسپىكەرلەر زالك بويىنشا، ەرەجەگە ساي كەلەتتىن تىجارات جۇرگىزۇدىڭ تومەنگى شىكەن بەكەمدەپ، تاغ - دامللى كاسپىكەرلەر سۇزىن سۋلەلەندىرىپ، وتاند - دى سۇيىپۇدىڭ، كاسىپىن قادىرلەشۇدىڭ، زاڭعا بويىسۇنپ تىجارات جۇرگىزۇدىڭ، شارۋاشلىق قۇرۇدىڭ، جالڭالىق اشۇدىڭ، قوعامعا قارىمچى قايتازۇدىڭ ۇلكسى بولۇ كەرەك . جۇڭخۇا ۋل - تىنىڭ دامۇستورلى تاماشا سۇمرالنا مۇراكتەرلىك ەتەپ جانە ونى ساۋلەلەندىرىپ، قوعامدىق الەۋمەتتىك يىگىلك قايرىپەدىلىق سىتەرئىنە بەل - سەنە ات سالىسىپ جانە ونى جۇرگىزدىك، باي دا جاۋاپكەرىشلىگى بار، باي دا ادىلەتتى، باي دا مەيىرىمدى بولۇدى ورنىنداۋ كەرەك .

شى تايفىڭ، حى لىفىڭ، حساۋ مېجىن، گاۋ يۇنلۇڭ قاتارلارلار بىرىككىن گرۇپپا جىيىنىنا قاتناستى .

باس شۇجى سونىمەن بىرگە بىلاي دەپ قا - داعالاي تابىسردى : اۋىل - قىستانقا بارعاندا نە سىتەسۇ كەرەك، قالاي سىتەسۇ كەرەك، بىرەر جو - عارى دەڭگەيلى جوبا بولۇى جانە تۇرگە بولسپ جەتەكشىلىك مۇتۇ كەرەك . گەر تەك شارۋالارعا قىزىل قالتنا تاراتىلسا، وندا بۇل كومەكتەسۇ - كورسەتتى : سبىزدىڭ سشىنىسار ساياسياتتارىمىز جاقسى اىتىرىلسا رەفورما تابىستى بولادى، جاقسى اتقارلپماسا جەقهورلىقنىڭ تالماۋ جەرىنە ايد - نالۋى مۇمكىن . سبىر سىتىى ستەسۇگە بەكىگەن سوڭ، ونى قالاي جۇرگىزۇدى جاقسى زەرتتەپ، تولق داينىدالۇ كەرەك، قاجەتتى كىزدە الدىمەن سىناپ كورۇگە دە بولادى .

باس شۇجى سبىر مىسال كەلتىردى : تومەند - گە بەرۇ، باسقارۇ، قىزمەت تەسۇ رەفورماسى سىياقتى تومەنگە بەرگەنەن“ كەيىن، ”باسقارۇ“ بىلسە الدى ما، جوق پا؟ قىزمەت ەتەۋ تىخەلقىە - تى بولدى ما، جوق پا؟ تومەنگە بەرۇدى“ عانا سبىلىپ، ”باسقارماسا“ بولمايدى، وتىپتەكەندە ما - سەلە ماداقتادى : جاقىتعى جىلداردان بەرى، مەملەكەتتىڭ ساۋدا - ونەر كاسىبشلىرى بىرلەستىگى ”10 مىڭ كا - سپورنى 10 مىڭ قىستاقتى گۇلدەندىرۇ“ ارەكە - تىن بار كۇشەين ىلگەرلەتتەپ، حالقتىق كاسپو - رىن سىندى وسى سبىر جالىندى كۇشتى اۋىل - قىستانقتى گۇلدەندىرۇدىڭ نەگىزگى شايقاس مايد - دانىنا بارىنشا كوپ جۇمىلدىردى . جاڭشى ولكەلىك ساۋدا - ونەر كاسپىشلىرى بىرلەستىگىنىڭ سۇراغاسى، مۇشە شە رۇدىڭ مال - مەتتىن تىڭداغاننان كەيىمىن، باس شۇجى شى جىنپىڭ وسى ارەكەتتى ”كىرمەمت سى“ دەپ ماداقتادى : ”كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋدەن اۋىل - قىسە - تاقتى گۇلدەندىرۇگە دەپىن حالقتىق كاسپورنىد - داردىڭ ەكىنىشى 100 جىلدىق كۇرەس نىسانسىن جۇزەگە اسىرۇعا ۇلەس قوسۇ رولىن ساۋلەلەند - ىرۇدىڭ كومەسكى كۇشى وراسان زور“ .

^[1] 2023 - جىلى مەملەكەتتىك ەكى ماجىلىسكە نازار

^[2] ئىبىلىيە گائوتى ماڭغردى خابار